

Uudenkaarlepyyn Kaitsarin tuulivoimapuiston
osayleiskaavan valmisteluaineiston palaute

Yhteenveto annetuista valmisteluaineiston
lausunnoista ja muistutuksista sekä vastineet

Kaitsarin tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluvaiheen aineisto oli nähtävillä 5.12.2023–15.1.2024 välisen ajan. Nähtävillä oloaikana annettiin 15 lausuntoa. Mielenpitoja jätettiin 4.

Alla on kuvakaappaukset lausunnoista sekä kaavoittajan antamat vastineet niihin. Alkuperäiset, lyhentämättömät lausunnot ovat mukana kaavaan liittyvässä päätöksenteossa.

Lausunnot

1. 2. Logistiikkarykmentti

Puolustusvoimilla ei ole huomautettavaa kaavaluonnokseen edellyttäen, että kaavassa esitetyt tuulivoimaloiden ohjeelliset sijainnit ja korkeudet ovat yhdenmukaiset niiden tietojen kanssa, joiden perusteella Pääesikunta on antanut hankkeelle myönteisen hyväksyttävyyslausunnon.

Jos toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä Pääesikunnan hyväksyttävyyslausunnon mukaisista tiedoista, Pääesikunnalta on pyydettävä uusi lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä. Jos muutokset lukumäärässä, korkeudessa tai sijainnissa ovat pienemmät kuin edellä on esitetty, muutoksista tulee välittää tieto Pääesikunnalle.

Kaavaselostuksen lukuun 12 (Osayleiskaavan toteutus ja seuranta) viitaten Puolustusvoimat huomauttaa, että ajantasaisiin hanketietoihin perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyyslausunto tulee saada ennen rakennuslupien perusteena käytettävän kaavan hyväksymistä.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

2. Herrfors Nät

Lausunto

Tuulivoimaloiden suunnittelualueella tai lähellä ei ole tällä hetkellä Herrfors Nät-Verkko Oy Ab:n voimajohdot.

Koskien sähkösiirtovaihtoehdoista, VE1 on parempi kokonaisratkaisu kuin VE2. Molemmat ovat toki teknisesti mahdollista toteuttaa.

Vaihtoehdoista VE3 ja VE4 Herrfors ei ota kanta.

Muut rakenteet johtoalueella ja vaarajännitteet

Herrfors noudattaa Fingrid kantaverkon vaatimuksia koskien rinnakkaisvoimajohtoja ja voimajohtojen yhteisrakenteita sekä muita rakenteita voimajohdon lähellä.

Maadoitukset

Voimajohtojen mahdollisia yhteisiä maadoituksia pitää selvittää myöhemmin, kun tiedetään enemmän toteutusvaihtoehdoista. Tämä kohta vaatii uuden lausunnon myöhemmin.

Työskentely johtoalueella

Esisuunnitteluvaiheen jälkeen palataan tähän kohtaan, kun toteutusvaihtoehdot selviää. Tämä kohta vaatii uuden lausunnon myöhemmin.

Lausunnon voimassaolo

Lausunto on voimassa kaksi (2) vuotta. Jos hanke toteutetaan tämän jälkeen, tulee Herrforsilta pyytää uusi lausunto. Pyydämme viittaamaan uudessa lausuntopyyntöissä tähän lausuntoon.

Vastine:

Kaavaehdotuksessa esitetään kaikki neljä vaihtoehtoa, joten kaavaehdotuksessa säilytetään myös VE 1 ja VE 2. Muilta osin merkitään tiedoksi.

3. Pääesikunta

Oy Lillby Vind Ab on suunnittelemassa tuulivoimahanketta, jossa tarkoituksena on rakentaa 7 kappaletta maksimissaan 300 metriä korkeat tuulivoimalat Pohjanmaalle Uudenkaarlepyyn Kaitsarin alueelle.

Pääesikunnan operatiivisella osastolla on valmisteltu Puolustusvoimien kanta hankkeen hyväksyttävyydestä. Lausunnossa on arvioitu hankkeen vaikutukset Puolustusvoimien joukkojen ja järjestelmien käyttöön. Lausunnossa on otettu huomioon puolustushaarojen ja Puolustusvoimien laatimat alueelliset tarkastelut, joissa arvioidaan vaikutuksia Puolustusvoimien alueellisiin toimintaedellytyksiin ja sotilasilmailuun sekä Puolustusvoimien radioyhteyksiin.

Suunniteltu tuulivoimahanke sijoittuu Ilmavoimien ilmavalvontatutkien vaikutusalueelle. Ilmavoimien esikunta on arvioinut kyseisestä tuulivoimahankkeesta aiheutuvien tutkavaikutusten olevan kuitenkin niin vähäisiä, ettei niillä ole merkittäviä ja laaja-alaisia haittavaikutuksia Puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän toteuttamiselle. Lisäksi Puolustusvoimien eri organisaatioiden laatimien topografisten tarkastelujen perusteella hankkeella ei ole merkittäviä vaikutuksia Puolustusvoimien alueellisiin toimintaedellytyksiin ja sotilasilmailuun sekä Puolustusvoimien radioyhteyksiin.

Uudenkaarlepyyn Kaitsarin tuulivoimahankkeen rakentamista koskevassa suunnittelussa on selvitetty tuulivoimaloiden vaikutukset Puolustusvoimien toimintaan. Tämän perusteella Pääesikunta toteaa, että hankkeen suunnitelman mukaisilla tuulivoimaloilla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Puolustusvoimien valvonta- ja asejärjestelmien suorituskykyyn, joukkojen ja järjestelmien koulutukseen ja käyttöön ja sotilasilmailuun sekä Puolustusvoimien radioyhteyksiin. **Puolustusvoimat ei vastusta suunnitelman mukaisten tuulivoimaloiden rakentamista Uudenkaarlepyyn Kaitsarin alueelle.**

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

4. Telia Finland Oyj

Telia Finland Oyj (Telia) kiittää lähettämästänne tuulivoimapuistohankkeen lausuntopyynnöstä.

Teliällä on huomautettavaa Kaitsarin tuulivoimahankkeesta. Kaavailtu tuulivoimapuisto todennäköisesti katkaisee toteutuessaan Telian radiolinkkiyhteyden.

Oheiseen kuvaan on karkeasti hahmoteltu Telian radiolinkin sijainti tuulivoimapuiston alueella (sininen viiva). Kunkin tuulivoimalan lapojen ja radiolinkin välinen etäisyys tulee aina olla vähintään n. 100 metriä. Voimaloita ei voi sijoittaa tuota lähemmäksi linkkijännettä.

Pyydämme toimittamaan voimaloiden sijaintikoordinaatit Telialle, jotta radiolinkin korvaavat vaihtoehdot voidaan selvittää ja arvioida korvauskustannukset.

Telia edellyttää, että radiolinkin korvaamiseen liittyvät kustannukset hyvitetään Telialle tuulivoimahankkeen toimesta. Muussa tapauksessa tuulivoimalat tulee sijoittaa niin, että ne eivät tule em. lähemmäksi linkkijännettä tai jätettävä rakentamatta.

Hankkeen sähkönsiirto johdoista pitää tehdä erikseen vaarajänniteselvitys lähellä olevien Telian kaapeleiden osalta (risteämät ja rinnakkain kulkevat johdot).

Vastine:

Tarkistetaan voimaloiden etäisyys linjasta ja tehdään tarvittavat muutokset layoutiin. Risteämälupa hankitaan ennen rakentamista.

5. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Uudenkaarlepyyn kaupungin tekninen osasto on pyytänyt lausuntoa koskien Kaitsarin tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnosta.

Kaitsarin tuulivoimapuiston alue sijoittuu Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman lähestymisalueelle EFKK TMA. Lähestymisalueelle on asetettu korkeusrajoitus lentoaseman lentomenetelmiä ja lentoliikenteen sujuvuutta turvaamaan. Rajoituksella voi olla vaikutusta sallittavaan estekorkeuteen.

Ilmailulaki on muuttunut 1.10.2023 lentoestelupaprosessin osalta. Aiemmin lentoestelupaa varten hakijan tuli pyytää ensin ilmaliikennepalvelujen tarjoajan (Fintraffic Lennonvarmistus Oy:n) lentoestelausunto. Jatkossa lentoestelupahakemukseen ei tarvitse enää liittää ilmaliikennepalvelujen tarjoajan lausuntoa aiotusta lentoesteestä. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom pyytää lausunnot lupahakemuksen saatuaan.

Vastine:

Merkitään tiedoksi 1.10.2023 tullut muutos ja tarkistetaan kaavakartan kaavamääräykset tältä osin.

6. Österbottens förbund, Pohjanmaan liitto

Lausunto

Pohjanmaan liitto kiittää mahdollisuudesta esittää mielipiteensä Kaitsar tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksesta. Pohjanmaan liitto on tutustunut kaavaluonnokseen ja haluaa nostaa esille seuraavan.

Sekä Pohjanmaan maakuntakaava 2040 että Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 luonnos kuvataan hyvin kaava-asiakirjoissa. Kaava-alueen suhde Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 luonnokseen (myöhemmin kaavaehdotus) voidaan hyvin vastaavalla tavalla kuten Pohjanmaan maakuntakaavan 2040 selostus.

Maakuntakaava ohjaa alueellisesti merkittävän tuulivoiman laajentamista. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 alueellisesti merkittävän tuulivoimapuiston raja on 10 voimalassa. Siten Kaitsarin tuulivoimahankkeen ei tarvitse olla osoitettuna maakuntasuunnitelmassa. Kuten yllä olevasta selviää Pohjanmaan maakuntasuunnitelmaa 2050 laaditaan parhaillaan ja kaavaprosessin aikana alueellisesti merkittävän tuulivoima-alueen rajaa on muutettu 7 voimalaksi maakuntahallituksen päätöksen mukaan 12.12.2022. Tämä merkitsee, että 7 tuulivoimalan tuulivoimahankkeet on osoitettava maakuntasuunnitelmassa Pohjanmaan maakuntasuunnitelman 2050 tullessa voimaan. Pohjanmaan maakuntasuunnitelman luonnoksessa kaavoitusalue on pääasiallisesti tuulivoimaloita varten osoitetulla alueella (Trullbacken). Mutta hankealue ulottuu vähän lähemmäksi Bredkanganin pohjavesialuetta kuin maakuntasuunnitelmaluonnoksen tv2-alue.

Osayleiskaava-alueen länsiosassa on Bredkanganin pohjavesialue, joka Pohjanmaan maakuntasuunnitelmassa osoitetaan tärkeäksi pohjavesialueeksi tai tärkeäksi vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi merkinnällä (pv). Kaavoitusmääräysten mukaan alueiden käyttö ja toimenpiteet alueella ja sen läheisyydessä on suunniteltava niin että ne eivät vaaranna pohjavesialueen käyttöä sekä veden laatua ja määrää.

Kaavakartalla osoitetaan ohjeellinen maa-ainesten otto mutta kaava-asiakirjoista ei selviä mihin merkintä perustuu.

Lähiympäristössä on useita muita eri toteuttamisvaiheessa olevaa tuulivoimahanketta minkä takia on tärkeää, että tuulivoima-alueiden ja sähkönsiiron aiheuttamat kokonaisvaikutukset selvitetään ja huomioidaan riittävässä laajuudessa. Kaavaselostuksen maakunnan kokonaisvaikutusten selonteko voisi hyvin havainnollistaa näkymäanalyysin kuvilla. Voisi myös olla tärkeää kuvilla muita kokonaisvaikutuksia, joita voi syntyä, kuten esimerkiksi melua ja varjostusvaikutuksia.

Kaava-asiakirjoissa kuvataan neljää vaihtoehtoista liitäntää sähkönsiirtoverkkoon. Alueen sisäinen sähkönsiirto osoitetaan ohjeellisilla maakaapeleilla, mutta sitä vastoin ei ilmene miten

sähkönsiirron toteuttaminen osayleiskaavan rajausten ulkopuolella on suunniteltu. Pohjanmaan liitto haluaa nostaa esille tuulivoimahankkeiden välisen yhteistyön tärkeyden 3 (3), tuulivoimahankkeiden ja niiden sähkönsiirron suunnittelussa ja toteutuksessa. Mahdollisuuksien mukaan olisi pyrittävä maakaapeleihin tai yhteisiin tolppiin.

Kaavaselostuksen luvussa 8.1.5.1 viitataan Pohjanmaan ilmasto- ja energiastrategiaan. Tämä on korvattu Pohjanmaan maakuntastrategialla 2022-2025. Maakuntastrategia koostuu maakuntasuunnitelmasta ja maakuntaohjelmasta.

Tämän lisäksi Pohjanmaan liitolla ei ole muuta huomauttamista Kaitsarin tuulivoimapuiston osayleiskaava luonnoksesta.

Vastine:

Kaavaehdotusta varten neuvotellaan sähkönsiirron osalta valtakunnallisten ja alueellisten verkkoyhtiöiden kanssa. Kaava laaditaan voimassa olevan maakuntakaavan voimassa ollessa. Kaavaluonnoksessa olevat merkinnät ja määräykset tarkistetaan lausunnon mukaisesti. Kaavaehdotuksessa otetaan huomioon Pohjanmaan ilmasto- ja energiastrategia. Kaavaehdotuksen kaavaselostukseen päivitetään Pohjanmaan maakuntastrategiaa koskevat tiedot ja poistetaan Pohjanmaan ilmasto- ja energiastrategiaa koskevat vanhentuneet tiedot.

7. Österbottens museum, Pohjanmaan museo

Museo on tutustunut kaavoitusasiakirjoihin eikä sillä ole mitään lisättävää tai huomautettava osayleiskaavan luonnoksesta.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

8. Österbottens räddningsverk, Pohjanmaan pelastuslaitos

1.

Pelastusviranomaisen katsoo, että kohta 1 aikaisemmassa lausunnossamme (Pöytäkirja 4199 – OAO) koskien pohjavesialuetta on huomioitu kaavaluonnoksessa.

Koska tuulivoimaloissa on suhteellisen suuria määriä öljyä, voiteluaineita ja kemikaaleja, pelastusviranomaisen katsoo, että kaavoitusprosessissa on varmistettava riittävä suojaetäisyys maakuntakaavassa 2040 merkittyyn pohjavesialueeseen mahdollisen tuulivoimalan kemikaalionnettomuuden varalta.

(390/2005 18 §)

Pelastusviranomaisen katsoo, että kaavaluonnoksessa ei olla vielä huomioitu:

2. Tuulivoimaloissa on jäänmuodostumisen ja palon vaara

Pelastusviranomaisen tiedon mukaan esiintyy tapauksia, joissa jäätä on singonnut jopa 500 m tuulivoimalasta. Jäänmuodostusongelmien lisäksi on myös olemassa palovaara. Paloissa ollaan todettu, että osia voimalasta on singonnut jopa 500 m tuulivoimalasta.

Pelastusviranomaisen katsoo siksi, että rakennusten, ulkoilureittien tai muiden yleisten oleskelualueiden on sijaittava vähintään 600 metrin etäisyydellä tuulivoimaloista.

3. Pelastuslain mukaan onnettomuuksien sattuminen tulee estää. Koska on olemassa jää- ja palovaara voimaloiden läheisyydessä, on tärkeää, että rakennuslupaprosessia lähinnä olevalla suunnittelutasolla MRL:n 77a § mukaan yleisellä kaavamääräyksellä varmistetaan, että yksittäisestä hankkeesta laaditaan riskianalyysi ja sille perustuva selvitys (palotekninen/turvallisuustekninen selvitys).

Selvityksestä tulee ilmetä, kuinka riskianalyysissä mainittuja riskejä käsitellään, niin että rakennusluvan myöntämisen yhteydessä voidaan arvioida ovatko rakennuslupahakemuksessa esitellyt suojaustoimenpiteet riittäviä.

4. Pelastusviranomaisen muistuttaa, että pelastuslaitoksella ei ole mahdollisuutta sammuttaa mahdollista paloa tuulivoimalassa.

Tämä merkitsee, että omistaja ja toiminnanharjoittaja ovat omalta osaltaan vastuussa onnettomuuksien ehkäisemisestä alueella ja omalla valmiudella vastuussa tuulipuiston turvallisuudesta (pelastuslaki 14 §).

5. Johtuen kaavan vaikutusalueesta on syytä selvittää, onko toiminnanharjoittaja velvollinen tekemään ilmoituksen pelastusviranomaiselle vaarallisten kemikaalien pienestä teollisesta ja käytöstä ja varastoinnista vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain mukaan (390/2005).

Muuta:

-Osa tuulivoimaloiden turvallisuustekniikalle asetetuista vaatimuksista löytyvät Tuulivoimalan vahingontorjunnasta (Finanssiala, turvallisuusohje 2017), josta muun muassa ilmenee, että voimaloihin on asennettava hätäkeskukseen liitetty paloilmoituslaitteisto sekä, että voimalat on varustettava automaattisilla sammutuslaitteilla.

-Pelastuslaitos haluaa antaa lausuntoja jokaisella suunnittelutasolla sekä lopullisissa rakennuslupa-asiakirjoissa rakennuslupahakemuksen yhteydessä.

Vastine:

Lausunnossa esitetyt turvallisuuteen liittyvät suunnitteluohjeet otetaan huomioon kaavaehdotuksessa. Lausunnossa esitetyt turvallisuuteen liittyvät seikat kirjataan kaavaselostukseen.

9. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Alueidenkäyttö

Voimassa olevassa Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 sekä vireillä olevassa maakuntakaava 2050:ssä on hankealueen läpi osoitettu ohjeellinen pyöräilyreitti. Osayleiskaavan kaavaselostuksessa on todettu, että *”suunnittelun yhteydessä arvioidaan tuulivoimapuiston toteutuksen vaikutuksia ulkoilureitistöjen kehittämiseen alueella.”* Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus huomauttaa, että kaavaselostuksesta ei löydy ko. vaikutustenarviointia ja vaikutukset tulee arvioida kaavan ehdotusvaiheessa.

Kaavaselostuksessa on arvioitu sanallisesti maisemallisia yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimahankkeiden kanssa, mutta selostuksessa ei ole lainkaan havainnekuvia voimala-alueiden yhteisvaikutuksista. Kaavaselostusta tulee täydentää havainnekuvilla Purmon tuulivoimalahankkeen yhteisvaikutuksista näkymäalueanalyysillä ja havainnekuvilla.

Vaikutustenarviointi maisema-alueiden ja rakennetun kulttuuriympäristön osalta on puutteellista. Selostuksessa todetaan, että *”voimaloiden näkeminen ja kokeminen on hyvin kokemusperäinen asia, johon vaikuttaa myös kokijan oma suhtautuminen muuttuneeseen näkymään. Näin ollen muutosta ei voida lähtökohtaisesti pitää positiivisena tai negatiivisena.”* Vaikutustenarvioinnin tulee olla puolueetonta ja perustua analyysiin maiseman muutoksesta sekä arvioida muutoksen merkittävyyttä suhteessa kohteiden edustamiin arvoihin, ts. heikentääkö muutos niiden arvoa.

Voimaloiden tehot

Kaavaselostuksessa ei ole kuvattu voimatyypin tehoa, mutta melumallinuksessa käytetystä voimalasta on johdettu geneerinen voimalaitos, jonka teho on 6,4 MW ja roottorin halkaisija 200 metriä ja voimalan napakorkeus 200 metriä (kokonaiskorkeus 300 metriä). Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus huomauttaa, että kaavaselostuksessa tulee kuvata selkeästi kaavan mahdollistama voimalatyyppi.

Hankkeelle on tehty YVA-tarveharkinta ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tehnyt asiassa 20.12.2021 (EPO-ELY/1958/2020) päätöksen, jonka mukaan hankkeessa ei sovelleta YVA-menettelyä. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus huomauttaa, että päätös perustuu hankkeesta annettuihin tietoihin, joiden mukaan tuulivoimaloiden kokonaistehokkuus jää alle 45 MW. Mikäli voimaloiden kokonaistehokkuus on 45 MW tai enemmän, vaaditaan hankkeelle YVA-lain mukaista menettelyä.

Luonnonympäristö

Tuulivoima-alueella sijaitsee kohtalaisen todennäköisyyden omaavia happamia sulfaattimaita. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hanke tulee suunnitella siten, että ennen rakentamista selvitetään happamien sulfaattimaiden esiintyminen rakentamispaikoilla. Mikäli happamia sulfaattimaita esiintyy rakentamisalueilla, tulee alueilla hanke suunnitella siten, että happamuushaitat voidaan minimoida. Tämä korostuu etenkin vesien hallinnassa, korroosiovaikutuksissa sekä massanvaihdossa. Samat huomiot koskevat myös sähkönsiirtoreittejä ja huoltoteitä rakennettaessa.

Muuttolinnuston seuranta on tehty 15+15 päivää, eikä suunnitelmassa esitetä lisää seurantaan. Hankealue sijoittuu useiden lintulajien kevät- ja syysmuuttoreiteille. Kuten kaavaselostuksessakin todetaan: *"Suomen länsirannikon alueella kulkee kansainvälisesti merkittäviä lintujen muuttoreittejä, joiden kautta muuttaa vuosittain satoja tuhansia lintuja niiden pohjoisempaan sijaitseville pesimäalueille. Rannikkoalueelle sijoittuvien valtakunnallisesti tärkeiden muuttoreittien kautta kulkee useita kymmeniä suojelullisesti arvokkaita lintulajeja sekä runsaasti tuulivoiman linnustovaikutuksille herkäksi arvioituja lajeja".* Suomen Ympäristön 6/2016 ohjeistuksessa linnustonselvityksistä tuulivoimarakentamisessa, katsotaan riittäväksi selvitykseksi Etelä-

Suomessa 30 + 30 päivää, sekä kirjallisuusarvioita vuosittaisen muuton vaihtelun vaikutuksista. Tällä perusteella 15+15 päivän seuranta voi pitää riittämättömänä, ottaen huomioon alueen valtakunnallisen ja kansainvälisen merkityksen muuttoreittien alueella.

Vaikutukset luontoon ja lajistoon arvioidaan vähäisiksi ja selvityksessä viitataan artikkeleihin ja muun muassa FCG:n omaan seurantaan (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 2014–2019, rakennettujen tuulivoimapuistojen linnustovaikutusten seurannat). Viitatuut artikkelit ja seurannat puuttuvat osin lähdeluettelosta, eivätkä viitteet tai niiden johtopäätökset ole tarkistettavissa.

Linnustolle aiheutuva haitta arvioidaan selostuksessa vähäiseksi. Kuitenkaan missään vaiheessa ei käy ilmi, milloin linnustonselvitykset ovat tehty, mille alueille ne on kohdennettu, mitä lajeja on havaittu, missä nämä lajit ovat havaittu ja mikä on havaittujen lajien status (paikallinen, muuttava, pesivä jne.). Läheisellä Purmon tuulivoimala-alueella tai sen välittömässä on havaittu hiirihaukan, sinisuohaukan, huuhkajan, suopöllön, helmipöllön ja viirupöllön reviirit. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö pitää tarpeellisena, että myös pöllöjen ja päiväpetolintujen mahdolliset reviirit tulee arvioida alueelta riittävällä tarkkuudella ja saadut tulokset huomioidaan kaavoituksessa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus yhtyy näkemykseen, että alue on voimakkaasti muutettua. Tuulivoimalat sähkönsiirtolinjoinen muuttavat ympäristöä aiemman lisäksi pysyvästi ja niiden karkottava vaikutus lajistoon on tutkimuskatsauksen perusteella jopa 5 km (Luken tutkimuskooste 2023). Tämän lisäksi voimala-alueet huoltoteineen lisäävät pirstoutuneisuutta ja reunavaikutusta alueella.

Alueen lounaispuolella sijaitseva Fagerlandsmossen on yhä pitkälti luonnontilainen ja alueen merkitys pesivälle ja levähtävälle linnustolle tulee sisällyttää arvioihin.

ELY-keskus toteaa, että alueelta tulee laatia riittävät luontoselvitykset. Kaavaselostuksessa luetteloidut selvitykset voidaan katsoa riittäviksi, jos ne on laadittu oikea-aikaisesti ja riittävällä tarkkuudella. Tässä vaiheessa selvitysten riittävyyteen ja niiden perusteella laadittuihin johtopäätöksiin ei voida ottaa kantaa, koska alkuperäisiä selvityksiä ei ole toimitettu ELY-keskukselle. Kaavaselostuksessa tehtyjä selvityksiä on avattu suurpiirteisesti ja havainnot nojaavat kirjallisuuskatsauksiin ja laji.fi tiedostohakuihin. Luontoselvitys tulee laatia Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (LUOPAS, Mäkelä 2021) mukaisesti ja selvitykset tulee toimittaa ELY-keskukselle. Selvitysten sisällöstä ja laajuudesta antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luontoyksikkö. Muuttolinnuston osalta selvitystä tulee tarkentaa sekä tarkkailun määrän, että vaikutusarvioinnin osalta, sisältäen törmäysmallinnukset. Myös hankkeen vaikutusta

populaatiotasolla tulee arvioida. Arvioinnissa tulee huomioida yhteisvaikutus muiden hankkeiden kanssa. Suunniteltu tuulivoimala-alue sijoittuu Pohjanmaan maakuntakaava 2050-luonnoksen tuulivoimala-alueelle 65.

Pohjavedet

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus huomauttaa, että tuulivoimaloiden etäisyydet pohjavesialueesta tulee olla vähintään tuulivoimalan kokonaiskorkeuden verran. Osayleiskaava mahdollistaa korkeintaan 300 metriä korkeat voimat, jolloin voimaloiden alustavassa sijoittelussa voimala numero 4 on liian lähellä Bredkanganin pohjavesialuetta. Kaavamääräyksiin tulee lisätä maininta voimaloiden minietäisyydestä pohjavesialueesta.

Kaavaselostuksesta puuttuu kuvat vaihtoehtoisista sähkönsiirtoreiteistä, jotka kulkevat pohjavesialueella. Selostusta tulee täydentää tältä osin esim. kuvaa nro 17 täydentämällä. Ävistin pohjavesialue kuuluu nykyisin Marken-Ävistin pohjavesialueeseen, joten selostusta tulee korjata (luku 9.10).

Liikenneympäristö

Suunnittelualan läpi kulkee itä-länsisuunnassa yhdystie 7390, jolta kulku voimalapaikoille on osoitettu (muistutamme, että liittymäluvut haetaan Pirkanmaan ELY-keskuksesta). Erikoiskuljetusreitti esitetään sanallisesti Kokkolan satamasta. Sähkönsiirto risteää mahdollisesti useamman maantien kanssa.

Huomautamme, että kaavaluonnoksen tuulivoimaloiden 5 ja 6 tv-1-alueet vaikuttaisivat mahdollistavan tuulivoimalan sijoittamisen liian lähelle yhdystietä 7390. Liikenneviraston (nyk. Väyläviraston) Tuulivoimalaohjeen (8/2012) mukaisesti voimat tulee sijoittaa tässä tapauksessa 320 metrin päähän maantien keskiviivasta (tuulivoimalan kokonaiskorkeus + maantien suoja-alue). Ohjeelliset tuulivoimaloiden paikat vaikuttaisivat em. etäisyysvaatimuksen täyttävän, mutta laajat tv-1-alueet mahdollistavat voimaloiden sijoittamisen myös lähemmäksi yhdystietä 7390. Etäisyys maantien keskiviivaan tulee mitata lähimmästä mahdollisesta tuulivoimalan sijainnista.

Suunnittelualue sijoittuu hankalasti Pohjanmaan radan toiselle puolelle satamiin nähden. Huomautamme, että molemmilla selostuksissa mainituilla kuljetusreiteillä (seututien 741 tai valtatie 19 ja yhdystien 7323 kautta) sijaitsee matala rautatien alikulkukäytävä, joka rajoittaa korkeimpien kuljetusten kulkua. Erikoiskuljetusreitit vaikuttavat siten puutteellisesti selvityiltä, jonka lisäksi tarkempi karttaesitys suunnitteluista kuljetusreiteistä puuttuu. Muistutamme, että kaavan liikenteellisten vaikutusten arvioinnissa olisi suotavaa hyödyntää

Tuulivoimarakentaminen tienpitäjän näkökulmasta (ELY-keskuksen raportteja 10/2023, saatavilla Doriasta) -selvitystä. Selvityksessä on myös kattava listaus tarvittavista liikenteen luvista.

Selostuksessa mainitaan kuljetus selvitys, joka on tehty 62,5 metriä pitkille siipikuljetuksille. Kaava kuitenkin mahdollistaa voimalat, joiden roottorin halkaisija on 200 metriä. Tätä ristiriitaa ei selostuksessa ole avattu.

Huomautamme, että mikäli maantieverkkoa tai liittymiä joudutaan parantamaan tuulivoimalan kuljetusten perillepääsyä varten, tulee hanketoimijan olla hyvissä ajoin yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri –vastuualueeseen. ELY-keskus huomauttaa, ettei sillä kuitenkaan ole mahdollisuutta osallistua parantamistomenpiteiden kustannuksiin.

Hankkeella on neljä sähkönsiirtovaihtoehtoa, jotka toteutettaisiin maakaapeleilla. Sähkönsiirron sijoittelussa maanteiden lähistölle tulee noudattaa Väyläviraston ohjetta Sähkö- ja telejohdot ja maantiet (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) sekä Väyläviraston Määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Huomautamme lisäksi sähkönsiirtovaihtoehtoa SVE2 koskien, että valtatie 19 ja yhdystien 7320 nelihaaraliittymää on alustavasti suunniteltu parannettavaksi siten, että ensimmäisessä vaiheessa liittymä porrastetaan ja rakennetaan jalankulun- ja polkupyöräilyn alikulku valtatielle 19, ja toisessa vaiheessa liittymä rakennetaan eritasoliittymäksi. Siten sähkönsiirron suunnittelussa kannattaa suosia muita reittejä kuin em. liittymän lähiympäristöä.

ELY-keskus varaa mahdollisuuden lausua teiden läheisyyteen sijoitettavien maakaapeleiden ja sähköaseman sijainnista erikseen, kun hanketoimijalla on esittää näistä tarkemmat suunnitelmat.

Huomautamme, että selostuksen rakennetta olisi syytä selkeyttää. Liikenteellä ei ole omaa lukua, vaan liikennettä ja siihen kohdistuvia vaikutuksia kuvataan muissa luvuissa, esimerkiksi ympäristöhäiriöissä.

Vastine:

Kaavaluonnoksessa ei ole esitetty lopullista aineistoa, vaan MRL 62 §:n mukaisesti valmisteluvaiheen aineisto. Kaavaehdotuksen kaavaselistuksessa kuvataan vaikutukset ohjeelliselle pyöräilyreitille maakuntakaavassa. Maakuntakaavan esitystarkkuus ja merkinnän ohjeellisuus huomioidaan.

Kaavaehdotusta varten tehdään lausunnossa esitetyt lisäselvitykset Purmon hankkeen kanssa syntyvistä yhteisvaikutuksista maisemaan (näköalueanalyysi ja havainnekuvat). Maisemavaikutuksia voidaan kuvata valituilla menetelmillä. Maisema on alati muuttuva ja maisematilan kokemus on subjektiivinen ja siksi vaikutuksen merkittävyyttä analysoitaessa tulkintaan liittyy myös erilaisia käsityksiä.

Osayleiskaava mahdollistaa tuulipuiston rakentamisen eikä kaavassa määrätä voimalatyyppiä. Näin ei myöskään edellytetä MRL 77 a-c §: ssä. Voimalatyyppi valitaan kaavan ohjauksen mukaisesti vasta kun hanke käynnistyy ja rakentaminen alkaa. Voimalamallit kehittyvät koko ajan. Hankkeen yhteisteho jää alle 45 MW.

Happamien sulfittimaiden esiintyminen tarkistetaan ja kuvataan kaavaselistuksessa. GTK:n aineiston perusteella alueelta ei ole kairauksissa löydetty happamia sulfittimaita. Aluekartalla Kaitsarin tuulipuisto sijoittuu alueelle, jossa sulfittimaiden esiintymisen todennäköisyys on pieni. <https://gtkdata.gtk.fi/Hasu/index.html>. Kaavaratkaisussa huomioidaan sulfittimaat, mikäli niitä esiintyy. Rakentamisvaiheessa tehdään pohjatutkimukset ja saatujen tulosten edellyttämät toimenpiteet ja suunnitelmat.

Osayleiskaavassa ei laadita YVA:a, vaan yleiskaava. MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n mukaisesti laadittavia selvityksiä voidaan tehdä koko prosessin aikana ajantasaisen OAS:n mukaisesti ja saadun palautteen perusteella. Laissa ei ole annettu määräyksiä valmisteluvaiheen kuulemisessa olevan aineiston laadusta tai muodosta (MRL 62 §, MRA 30 §). Käytännöksi on tullut piirtää kaavakartta ja laatia kattava kaavaselistus, mikä helpottaa osallisen toimintaa. Kaavaselistusta ja kaavakarttaa sekä kuulemista koskevat tarkemmat säädökset koskevat tosiasiallisesti vasta ehdotusvaihetta (MRL 65 §, MRA 17-18 §:t).

Kaavan valmisteluvaiheessa on arvioitu kaavaluonnoksen vaikutukset. MRL 9 §:n yksityiskohtaiset perustelut HE 334/2014: [...] *Ehdotetun muutoksen tarkoituksena ei ole muuttaa alueidenkäytön ja eri toimintojen sijoittamisen ympäristö- ja muiden vaikutusten arviointivelvollisuutta sinänsä, sillä kaavojen sisältövaatimukset säilyvät ennallaan. Tarkoituksena on kohdentaa selvitykset tavoitellun kaavaratkaisun kannalta olennaisiin asioihin sekä välttää päällekkäisten selvitysten tekemistä. Tarkentuvan suunnittelun*

periaatteen mukaisesti on ehdotuksen tavoitteena korostaa, että vaikutusten selvittämisessä on riittävä keskittyä kulloinkin kyseessä olevassa kaavassa ratkaistavien asioiden merkittäviin vaikutuksiin. [...].

Yleiskaavan esitystavasta säädetään MRL 40 a §:ssä. MRL 40 a §:n HE 140/2022 perustelujen mukaan yleiskaavaan liittyisi selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteiden, eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten sekä ratkaisujen perusteiden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot. Kaavaselostuksesta määrätään myös MRA 17 §:ssä. MRA 17.1 §:n 3 kohdan mukaan kaavaselostuksessa tulee olla **yhteenveto** kaavan vaikutusten arvioimiseksi suoritetuista selvityksistä. Viranomaisella ei ole laista johtuvaa velvollisuutta arvioida selvityksiä alkuperäisinä eikä kaavaan laatijalla ole laista johtuvaa velvollisuutta toimittaa viranomaiselle muuta aineistoa, kuin mitä MRL:ssä ja MRA:ssa valmisteluvaiheen (MRL 62 §, MRA 30 §) ja myöhemmin kaavaehdotuksen (MRL 65 §, MRA 19 §) kuulemisesta säädetään. Kaavaselostuksessa on kuvattu valmisteluvaiheen selvitysten yhteenveto ja vaikutukset. Kaavaehdotusta varten linnustselvitykset tarkistetaan ja mahdolliset raportit liitetään kaavaselostuksen liiteosioon.

Viranomaisen lausunnossa esittämä tulkinta muuttolinnuston seurannan (nyt 15 + 15 vuorokautta) riittävydestä poikkeaa aiemmasta ohjeistuksesta. Asiasta järjestetään erillinen neuvottelu ELY:n kanssa.

Luontoselvitykset on laadittu LUOPAS-oppaan mukaan. Viranomaisella ei ole erityistä laista johtuvaa perustetta edellyttää selvityksiä toimitettavaksi muutoin kuin mitä MRL:ssä on todettu valmisteluvaiheen ja ehdotusvaiheen kuulemisesta. Kaavaprosessin aikana voidaan pitää työkokouksia tai MRA 18 §:n viranomaisneuvottelu, kun kaavaehdotus on ollut nähtävillä.

Voimaloiden sijoittelussa on otettu huomioon pintavesien valumasuunnat siten, että valumasuunnat ovat pohjavesialueesta poispäin. **Kaavaehdotusta tarkennetaan pohjavesien osalta. Kaavakartta laaditaan niin, että voimat ovat vähintään 300 m pohjavesialueen rajasta. Kaavakarttaan lisätään etäisyyttä koskeva määräys.** Kuvaa 17 täydennetään ja selostukseen tehdään esitetty korjaus pohjavesialueen osalta.

Voimaloiden 5 ja 6 sijainti tarkistetaan Väyläviraston (Liikenneviraston) ohjeiden mukaisesti. Esitettyä selvitystä (*Tuulivoimarakentaminen tienpitäjän näkökulmasta*) käytetään hyödyksi kaavaehdotusta laadittaessa. Hankkeen kuljetus selvitystä tarkennetaan kaavaselostukseen. Kaavaselostuksessa kuvataan liikennettä koskevat asiat omassa kappaleessa.

10. Fingrid Oyj

Fingridillä ei ole lausuttavaa kaavaluonnoksesta.

Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

11. Luonnonvarakeskus Luke

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa on toteutettu 2021 aikana metsäkanalintujen soidinpaikkainventointi, pesimälinnustoselvitys ja muuttolintuselvitys.

Metsäkanalintujen soidinpaikkainventoinneista ja niiden tuloksista ei kerrota selostuksessa. Linnustokartoitusten osalta Luke huomauttaa, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Luontoselvityksissä ei tulisi jättää kartoittamatta tavanomaisia metsäkohteita, jotta kokonaiskuva alueen linnustosta, kuten metsäkanalinnuista, ei jäisi erityiskohteiden varaan.

Kanalintujen osalta on hyvä huomioida, että pienetkin soitimet voivat olla merkittäviä paikalliselle poikastuotannolle. Lisäksi koppeloiden pesimädispersaali soidinten ympärillä määrittää paikallisesti alueen metsokannan, ei pelkästään soivien koiraiden määrä yhdellä soidinalueella.

Selostuksessa kerrotaan erilaisista linnuston vaikutusetäisyyksistä. Luke huomauttaa, että tutkimusten mukaan metsäkanalinnut saattavat välttää tuulivoimalaa ympäröivää aluetta tai käyttää sitä vähemmän lisääntymisaikana (soidinajan lisäksi myös poikasten kasvatukseen liittyvä habitaatinvalinta) lajista riippuen n. 500–600 m säteellä ja metson tapauksessa jopa yli 1000 m säteellä (mm. Coppes et al. 2020A). Soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä ja ne tulee ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa.

Kaava-alue sijoittuu suden kanta-arvion (2023) mukaan kokonaisuudessaan Jeppon susireviirille (status: perhelauma 100 % TN). Samalle reviirille sijoittuu myös muita tuulivoimahankkeita ja niiden voimalinjoja.

Selostuksessa kerrotaan, että suunnittelualue ei sijoitu reviirin ydinalueelle, jossa lajin lisääntyminen tapahtuu. Luke huomauttaa, että ydinreviiriä ei voida määrittellä karttatarkastelujen perusteella. Ydinreviiri voi sijoittua susireviirien sisällä monimuotoisesti. Suden ydinreviiri ei määräydy reviirin laitojen mukaan vaan reviirin ydin osat (suden eniten käyttämät alueet ja todennäköisimmät lisääntymiseen liittyvät alueet) saattavat sijoittua myös määriteltyjen reviirien rajojen tuntumaan. Luken karttapalveluun syntyy havaintoja siellä, missä ihmiset liikkuvat ja tekevät havaintoja. Sen vuoksi myöskään näiden havaintojen esiintyminen tai puuttuminen tietyllä alueella, ei välttämättä kerro alueen merkityksestä suden lisääntymis- ja levähdysalueena.

Suurpetojen osalta Luke näkee, että hankkeessa toteutetut selvitykset mahdollistavat vain karkean arvion ko. lajien esiintymisestä alueella. Alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina, ei voida tässä hankkeessa tehtyjen selvitysten avulla määrittää.

On syytä huomioida myös se, että alueen läheisyydessä on havaittu myös talvehtivia metsäpeuroja (luonnonvaratieto.luke.fi). Lajia ei kuitenkaan mainita selostuksessa ollenkaan.

Suunnittelualueen ympäristössä (30 km säteellä) on 17 eri vaiheissa olevaa tuulivoimahanketta. Jatkosuunnittelussa tulee osoittaa erityistä painoarvoa ympärillä sijaitsevien tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksiin. Direktiivilajien asuttamilla alueilla on otettava huomioon muun tuulivoimarakentamisen ja maankäytön yhteisvaikutus paikallis- tai osapopulaatiotasolla kaikkien kyseisten lajien elinmahdollisuuksien muutoksiin.

Luke huomauttaa myös, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. suurpedot) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita.

Vastine:

Linnustoselvitykset tarkistetaan kaavaehdotusta varten ja mahdolliset raportit liitetään kaavaselostuksen liiteosioon. Susireviiriä koskevat selvitykset tarkistetaan (konsultoi Jari Kärkkäinen). Yhteisvaikutukset arvioidaan kaavaehdotukseen.

12. Nykarleby stad, Miljö- och byggnadsnämnden

Kaavoitustyön suorittaa konsultti (FCG). Kaavoitusprojekti on aloitettu kaavoituspäätöksellä kesällä 2021 Oy Lillby Vind Ab:n aloitteesta ja OAS on ollut nähtävillä kesän 2022 aikana. Kaava-asiakirjat ovat sähköisessä muodossa kaupungin kotisivulla.

Osayleiskaava mahdollistaa korkeintaan seitsemän (7) tuulivoimalan rakentamisen kaava-alueelle. Tuulivoimapuisto koostuu tuulivoimaloista mukaan lukien perustukset, muuntajat, voimajohtojen sähköasemat sekä maakaapelit ja tiet, jotka yhdistävät voimalat. Osayleiskaavassa on myös varattu ohjeellinen alue maa-ainesten ottoa varten. Suurin osa kaavoitusalueesta säilytetään metsätalousalueena ja merkitään kaavaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi merkinnällä M-1. Kaava sisältää määräyksiä voimaloiden korkeudesta sekä rakennusohjeita. Voimaloiden kokonaiskorkeus saa olla korkeintaan 300 metriä maanpinnasta. Kaavassa pohjavesialueet osoitetaan pv-merkinnällä.

Tuulivoimaloiden sijoitukset suunnitellaan osana projektisuunnittelua osayleiskaavan valmisteleavassa vaiheessa (ve-alueet). Tuulivoimaloiden sijoittamiseen vaikuttavat luonnonolosuhteet, melu- ja varjostusvaikutusten analyysit sekä voimalatuottajan suositellut minimietäisyydet voimaloiden välillä optimaalisen tuotannon takaamiseksi. Ve-alueilla voimaloiden lopullisesta sijoituksesta päätetään rakennuslupavaiheessa.

Kaitsarin kaavoitusalue sijaitsee suunnilleen 15 kilometriä kaakkoon Uudenkaarlepyyn keskustasta. Kaavoitusalueelta Pedersörenin kunnanrajaan on suunnilleen 2,3 kilometriä. Lähin taajama on Jepua, joka sijaitsee suunnilleen viiden kilometrin etäisyydellä kaavoitusalueesta. Lähin kylä on Ävist, joka sijaitsee kaavoitusalueen kaakkoispuolella. Uudismaantie kulkee kaavoitusalueen yli itä-länsisuunnassa. Sähkönsiirtoa varten tutkitaan neljää eri vaihtoehtoa.

Maakuntakaavaluonnoksessa 2050 Kaitsarin tuulivoimapuiston osayleiskaava-alue sijaitsee tv2-alueella (tuulivoimapuistoille soveltuva alue).

Tuulivoimapuisto, joka suunnitellaan Kaitsarin alueelle ei ylitä OAS-projektiluettelon rajaa (1.12.2019), jonka mukaan ympäristövaikutusten arviointimenetelmää lain mukaan on sovellettava tuulivoimaprojekteihin, kun yksittäisten voimaloiden lukumäärä on vähintään 10 tai kokonaisteho on vähintään 45 megawattia. ELY-keskuksen päätöksen mukaan projektiin ei sovelleta OAS-menetelmää.

Melumallinnus on suoritettu Vestan V172 tuulivoimalan arvoilla + 2dB lisällä. Lähtömelutaso oli silloin 112,1 dB (110,1 + 2 dB). Osayleiskaava sallii 110,1 dB(A) maksimaalisen lähdemelun. Mallista on johdettu Generic RD 200-6.4 voimala, jonka teho on 6,4 MW ja roottorin halkaisija on 200 metriä. Voimalan napakorkeus on 200 metriä, joten kokonaiskorkeudeksi tulee 300 metriä. Mallinnusten pohjalta melutasot lähinnä olevan pysyvän asutuksen ja lähimmän loma-asutuksen pihoidella on alle 40 dB(A) kaikilla laskentapisteillä.

Varjostusvaikutusten 8 tunnin ohjearvo vuodessa ei myöskään ylity.

Osayleiskaavan luonnos on ollut julkisesti nähtävillä 16.2.2024 asti Uudenkaarlepyyn kaupungin kotisivulla sekä teknisellä osastolla.

Ympäristö- ja rakennuslautakunnalla toteaa seuraavat asiat laaditusta Kaitsarin tuulivoimapuiston osayleiskaavasta (luonnoksesta).

- Kaavaselostus ja kaavaluonnos ovat huolellisesti laadittuja eikä puutteita ole.
 - Koska OAS-menettelyä ei olla sovellettu yksittäiset voimaloiden teho ei saa ylittää 6,4 MW.
 - YRL suosittelee, että vuokranantajan ja vuokraajan välillä tehdään sopimus tuulivoimaloiden poistamisesta.
 - YRL suosittelee, että vesistöjen, pohjavesialueiden ja kosteiden ja vetisten alueiden lähellä suoritettavat maanrakennustyöt esimerkiksi sähkönsiirtoa varten tehdään routaisen maan aikana ympäristövaikutusten minimoimiseksi.
- Pohjavesialuesuojelua on noudatettava ja sen on tapahduttava Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen pohjavesiryhmän ohjeiden mukaan.

Vastine:

Yksittäisen voimalan teho määräytyy osayleiskaavan perusteella rakennuslupaprosessissa. Hankealueen kokonaisteho jää alle 45 MW. Aleen ennallistamisesta sovitaan tarkemmin maanvuokrasopimuksissa. Voimajohtojen rakentaminen (maakaapelit) voidaan sovittaa parhaaseen rakentamisaikaan (routa). Pohjavesi huomioidaan kaavaehdotuksessa ja tarvittavat korjaukset kaavakarttaan ja kaavaselostukseen tehdään (kts. vastine Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon).

13. Miljöhälsan Kallan/ Kallan ympäristöterveys

Perustiedot

Oy Lillby Vind Ab suunnittelee tuulivoimapuistoa Jepuan itäpuolelle Uudenkaarlepyyn kaupungin alueelle. Kaavoitusalueelle suunnitellaan korkeintaan 7 tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus saa olla korkeintaan suunnilleen 300 metriä. Asemakaavassa osoitetaan neljä eri vaihtoehtoa sähkönsiirrolle, jotka kaikki toteutetaan maakaapeilla. Alueen sisäinen sähkönsiirto osoitetaan ohjeellisilla maakaapeilla.

Kaitsarin kaavoitusalue sijaitsee suunnilleen 15 kilometriä Uudenkaarlepyyn keskustan kaakkoispuolella. Kaavoitusalue sijaitsee suunnilleen 2,3 kilometriä Pedersören kunnan rajalta. Lähin taajama on Jepua, joka sijaitsee suunnilleen viiden kilometrin etäisyydellä kaavoitusalueesta. Lähin kylä on Ävist, joka sijaitsee kaavoitusalueen kaakkoispuolella. Lähin pieni kylä on alle kahden kilometrin etäisyydellä, kaavoitusalueen itäpuolella.

Uudenkaarlepyyn Kaitsarin alueelle suunniteltu tuulivoimapuisto ei ylitä YVA-hankeluettelon (1.2.2019) rajaa, jonka mukaan YVA-menettelyä lain mukaan on sovellettava tuulivoimahankkeisiin, kun yksittäisten tuulivoimaloiden lukumäärä on vähintään 10 tai kokonaisteho on vähintään 45 megawattia. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on vastaanottanut pyynnön harkita YVA-menettelyn tarvetta.

ELY-keskus on päättänyt asiasta 20.12.2021 EPOELY/1958/2020. Päätöksen mukaan YVA-menettelyä ei sovelleta hankkeeseen. Osayleiskaava ei kuitenkaan ota kantaa tuulivoimaloiden teknisempiin ratkaisuihin, kuten voimalatehoon.

Lähin asuinkiinteistö on 2,1 km etäisyydellä tuulivoimapuistosta. Tuulivoimalat on sijoitettu melumallinnusten mukaan, niin että melu ei ylitä 40 dB lähimpien asuin- ja vapaa-ajanrakennusten alueella. Melun toimenpiderajat on huomioitu sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista 545/2015 ja varjostuksen osalta noudatetaan Ruotsissa ja Saksassa käytettyjä suosituksia, jotka on otettu yleisesti käyttöön myös Suomessa.

Maastomallinnuksen pohjalta tuulivoimalat on mallinnettu tuulivoimapuiston lähiympäristöstä otettuihin kuviin. Pyrkimyksenä on ollut ottaa mallinnuksen valokuvat paikoista, joissa tuulivoimalat olisivat näkyvissä tai paikoista, jotka ovat suuren ihmismäärän saavutettavissa.

Eri tuulipuistojen välinen yhteistyö on osittain huomioitu.

Kaavoitusalueen länsilaidalla on Bredkangas (1089304) pohjavesialue, luokka 2, joka on suunnilleen 240 metrin etäisyydellä lähimmästä voimalasta. Bredkanganin eteläpuolella on Gunnarskangas pohjavesialue (1089351 A), joka lähimmillään on suunnilleen 1,2 kilometrin etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta voimalasta. Itäpuolella on Markens (1089352) pohjavesialue, luokka 2, joka lähimmillään on 2,5 kilometrin etäisyydellä lähimmästä tuulivoimalasta.

Lausunto

Bredkangan (1089304) pohjavesialue, luokka 2, on suunnilleen 240 metrin etäisyydellä paikasta, jonne voimala 4 on sijoitettu. Kallan Ympäristöterveys katsoo, että tämä on liian lähellä. Onnettomuuden tai palon sattuessa tuulivoimala voi olla todellinen riski pohjaveden kontaminoitumiselle. Pohjavesilaadun huononeminen tai kontaminoituminen voi olla esteenä mahdollisuudelle käyttää pohjavesialuetta tulevana varavesilähteenä ja voi siten huonontaa varautumista mahdollisten tulevien kriisitilanteiden aikana.

Kallan Ympäristöterveydellä ei ole muita kommentteja kaavaluonnoksesta.

Sovelletut lainkohdat

Terveydensuojelulaki 763/1994, Terveydensuojeluasetus 1280/1994
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista 545/2015

Vastine:

Kaavaehdotusta tarkistetaan ja voimalat sijoitetaan riittävän etäälle pohjavesialueesta. Tuulivoimala-alueella on huomioitu melutason ohjeavot (1107/2015). Kaavaehdotuksessa (selostus) osoitetaan, että pelastusviranomaisen turvallisuutta koskevat vaatimukset toteutuvat.

14. Pedersöre kommun

Uudenkaarlepyyn kaupunki on pyytänyt Pedersören kunnalta lausuntoa Kaitsarin tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksesta. Kaikki aineisto koskien ehdotusta löytyy täältä: Vireillä olevat kaavat: Uudenkaarlepyyn kaupunki

Osayleiskaavan luonnos on laadittu. Kaavoitusalue koostuu suunnilleen 740 hehtaaria ja luonnos mahdollistaa 7 tuulivoimalan rakentamisen, joiden kokonaiskorkeus on 300 m. Määräysten mukaan voimaloiden suurin lähdemelu saa olla 110 dB(A). Osayleiskaavassa ei oteta kantaa voimaloiden tehoon. Alueet osoitettujen tuulivoimaloiden paikkojen ulkopuolella on pääasiassa suunniteltu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueiksi (M-1) ja maatalousalueeksi (MT). Näille alueille on mahdollista sijoittaa maa- ja metsätalouteen liittyvää pienimuotoista rakentamista.

Kaavoitusalueella voimala 1 vierellä on myös osoitettu ohjeellinen maa-ainesten ottoalue (EO). Tuulivoimapuiston ratkaisu perustuu pääasiassa olemassa olevaan tieverkkoon, mutta voimaloille 2 ja 4 on osoitettu ohjeelliset tiet. Teiden yhteyteen on osoitettu ohjeellisia maakaapeleita. Kaavoitusalueen läntisimpään osaan voimala 4 vierelle on osoitettu tärkeä pohjavesialue (pv). Luonnoksessa neljä vaihtoehtoista sähkönsiirtoreittiä on mahdollistettu. Länteen kaavoitusalueesta menevä vaihtoehto kulkee Ävistin pohjavesialueen yli.

Kuvauksen mukaan seuraavat selvitykset on tehty osayleiskaavan pohjaksi:

- Selvitys pöllöistä
- Metsäkanalintujen soihdinpaikkojen inventointi
- Selvitys päiväpetolinnuista
- Selvitys pesivistä linnuista
- Selvitys muuttolinnuista
- Kasvillisuuden ja biotooppien inventointi
- Arkeologiset inventoinnit
- Näkyvyysalueiden analysointi sekä kuvat
- Melu- ja varjostusvaikutusten mallinnukset
- Selvitys lajeista, jotka sisältyvät EU:n luontodirektiivin liitteeseen IV (a) (lento-orava, viitasammakko ja lepakot).

Esitellyn aikataulun mukaan ehdotus asetetaan nähtäväksi syksyllä/talvella 2024 ja osayleiskaava hyväksytään vuodenvaihteessa 2024/2025.

Osayleiskaavan suunnittelun yhteydessä seuraavia vaikutuksia arvioidaan:

- Vaikutukset maisemaan
- Vaikutukset maa- ja kallioperään
- Vaikutukset kasvillisuuteen, lintuihin ja muihin eläimiin sekä luonnon monimuotoisuuteen
- Vaikutukset pohjaveteen ja vesistöihin
- Vaikutukset lähialueen talouteen
- Vaikutukset alueelliseen talouteen
- Vaikutukset teihin, liikennemääriin sekä liikenteen toimintaan ja liikenneturvallisuuteen
- Liikenteen synnyttämät ympäristövaikutukset
- Lentoliikenteeseen kohdistuvat vaikutukset
- Vaikutukset ihmisen elinolosuhteisiin ja elinympäristöön sekä viihtyvyyteen
- Melu- ja varjostusvaikutukset ja vilkkuvat valot
- Vaikutukset Puolustusvoimien tarpeisiin

Arvioiden mukaan kielteisimmät vaikutukset ovat ekologisia, sosiaalisia ja maisemallisia ja myönteisimmät ovat taloudelliset vaikutukset ja vaikutukset tieverkkoon ja ympäristöön.

Aikaisemmassa lausunnossa kunnanhallitus on huomauttanut, että läheisyys useampaan suunniteltuun tuulivoima-alueeseen sekä läheisyys pohjavesialueisiin on huomioitava suunnittelussa.

30 km sisällä Kaitsarin tuulivoimapuistosta on 17 ajankohtaista eri vaiheissa olevaa tuulivoimahanketta, joista Purmon tuulivoimapuisto on lähimpänä eli suunnilleen 4,6 kilometrin etäisyydellä. Kaavaselostuksen mukaan tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset maisemaan ja lintuihin huomioidaan kaavoituksessa. Suurin yhteisvaikutus maisemaan syntyy Purmon ja Kaitsarin tuulivoimapuistojen välissä, kun kahden tuulivoimapuiston voimalat näkyvät. Ävistissa Salo-Ylikosken tuulivoimapuiston voimalat näkyvät myös.

Kaavaselostuksessa ei tehdä selkoa tuulivoimapuistojen yhteisvaikutuksista lintuihin.

Melumallinnuksissa Kaitsarin ja Purmon tuulivoimapuistojen melun yhteisvaikutukset on laskettu. Mallinnusten mukaan 40 dB ei ylitä millään lähimpien asuin- ja vapaa-ajankiinteistöjen piha-alueella.

Kuvauksessa esitellään neljä vaihtoehtoista sähkönsiirtoreittiä tuulivoima-alueen ja kantaverkon välillä, mutta selvityksiä tai vaikutustenarvioiteja ei olla tehty. Bredkanganin pohjavesialue on huomioitu kaavaluonnoksessa niin että voimaloita, teitä tai maakaapeleita ei olla sijoitettu pohjavesialueelle. Yksi vaihtoehtoinen maakaapelireitti kulkee kuitenkin tuulivoimapuistosta Marken-Åvistin pohjavesialueen läpi. Kuvauksen mukaan maakaapelin reitti kulkee pääasiassa olemassa olevien teiden vieressä. Maakaapeli kaivetaan alle metrin syvyyteen ja pohjavesialueen reunoilla huolehditaan siitä, että virtauskanavia ei synny.

Kunnanjohtajan ehdotus:

- Maanrakennustyöt pohjavesialueella merkitsevät aina vaaraa kielteisistä vaikutuksista pohjaveden laatuun ja määrään. Suojattu maan pintakerros pohjaveden yläpuolella Marken-Åvistin pohjavesialueella on vain 2-3 metriä paksu ja siksi pohjavesi on herkästi saastuva. Siksi on tärkeää, että pohjaveden laatu taataan sähkösiirron jatkosuunnittelussa.
- Lähialueella on monta ajankohtaista tuulivoimahanketta ja siksi yhteisvaikutukset lintuihin ja lintujen muuttoreiteille on arvioitava.
- Purmon, Kaitsarin ja Salo-Ylikosken tuulivoimapuistojen toteutuessa voimat tulevat näkymään kolmesta suunnasta Åvistissa ja siksi asiakirjat pitäisi täydentää arvioinnilla yhteisvaikutuksista muun muassa Åvistille.

KH
§ 25

Kunnanhallituksen päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen.

Vastine:

Kaavaehdotusta tarkistetaan ja pohjavesialue huomioidaan voimaloiden sijoittelussa. Alueella olevien muiden tuulivoimahankkeiden ja Kaitsarin tuulipuiston yhteisvaikutukset huomioidaan kaavaselostuksessa soveltuvilta osin. Purmon, Salo-Ylikosken ja Kaitsarin tuulipuiston yhteisvaikutukset maisemaan arvioidaan kaavaehdotusvaiheessa. Tuulivoima-alueella kokonaisteho alle 45 MW. YVA-harkinnasta on tehty päätös 20.12.2021 EPOELY/1958/2020: hankkeessa ei tarvitse soveltaa YVA-prosessia (https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/YVA_soveltp%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s_Oy%20Lillby%20Vind%20Ab_Uusikaarlepyy.pdf).

Mielipiteet

1. Henkilö A

Kommenttaareja osayleiskaavaan, osittain numeroituja kaavan pohjalta.

3.2

Nykyisellä sähköverkolla tuulivoiman laajentaminen ei tule vahvistamaan sähköverkkoa vaan pikemminkin heikentämään sähköverkon vakautta. Tällä hetkellä tarvitaan varastointia, jotta korkean tuotanto- ja suuren kulutusjakson välinen ero pystyttäisiin tasoittamaan. Tuulisina päivinä sähkön pörssihinta voi olla negatiivinen samanaikaisesti, kun on päiviä, jolloin hinnat ovat erittäin korkeita ja on olemassa verkon luhistumisen vaara, kun on kylmä ja tyynä. Tässä vesivoiman laajentaminen voisi olla parempi vaihtoehto.

Kaupunki saa verotuloja kiinteistöistä, mutta paikallinen työllisyys ei todennäköisesti tuntuvasti lisääntyisi, koska on kyse erikoisosaamisesta ja kyseinen puisto on luultavasti liian pieni, jotta paikan päällä voisi olla omistautunutta henkilökuntaa, vaan jonkun on matkustettava paikan päälle tarvittaessa. Yritykset, jotka rakentavat ja omistavat puiston, ansaitsevat sillä, ne tuskin harjoittavat hyväntekeväisyyttä. Tässä tapauksessa ei edes tiedetä minne ja kenelle voitto menee.

11.5.2.2?

Mitä tapahtuu, jos puisto jätetään rappeutumaan? Öljyteollisuus ympäri maailmaa on esimerkiksi jättänyt tilapäisesti inaktiivisia porausreikiä jopa 100 vuotta, jotta sen ei tarvitsisi sulkea ja huolehtia niistä oikealla tavalla. Mitä vaaroja aiheutuu puistosta, jota ei hoideta ja valvota?

11.7.1

Tänä päivänä Uudismaantien (7390) kunnossapito ei ole aina parhaimmasta päästä, joten suurena vaarana on, että rakennusvaiheen aikana odotettavissa oleva liikennemäärä aiheuttaa häiriöitä normaalille liikenteelle.

Tietä käytetään myös pyöräily-/liikuntareittinä ja odotettu raskas liikenne ei tee tästä vaihtoehdosta enää turvallista.

Jos tiestä tulee vaikeakulkuinen, työmatkastani tulee esim. 5km, Sorvist, tai 10 km, Kovjoki, pidempi. Kuka maksaa silloin erotuksen? Tuskin kukaan muu kuin minä?

11.8.2

Kuvat päivänvalossa tässä eivät osoita todellista näkyvyyttä, maisemien häiritsemistä. Öisin palavat tai vilkkuvat varoitusvalot tulevat häiritsemään huomattavasti enemmän. Ne häiritsevät erityisesti valokuvatessa tai tähtitaivaan, revontulien tai muiden heikkovaloisten ilmiöiden havainnointia yötaivaalla. Toinen asia, johon voimalat tulevat vaikuttamaan, on

taivas ilta- ja aamuhämärässä, kun pääasiassa katsotaan tai valokuvataan horisonttia. Päiväsaikaan ei ole montaa syytä katsoa taivasta tai horisonttia.

Sana on vapaa

Luonto on ainoa, joka täällä on jäljellä, kauppa ja koulu ovat olleet poissa jo kauan ja, kun KovjokiMarkbyn koulu sulki matka piteni entisestään. En halua asua kaupungissa, viihdyn parhaiten maaseudulla, mutta maaseudusta on yhä vähemmän jäljellä. Tällainen puisto ja kaikki muut, joita suunnitellaan lähelle, eivät paranna asiaa. Tämä ei ole hyvä ohje elävän maaseudun säilyttämiselle.

Rakennusvaiheen aikana odotettavissa oleva raskas liikenne ei paranna kuljettavuutta puiston yhteydessä olevia teitä pitkin ja valtio, jonka tulisi hoitaa tietä, tuskin tulee välittämään, jos en pääse autolla töihin, myöhästyn tai saan ajaa pitkän kiertotien.

Tässä tapauksessa en tiedä kuka on puiston takana, paikallisia kasvoja kyllä on mukana, mutta en tiedä kuka rahoittaa, omistaa myöhemmin ja ylläpitää puistoa. Minne voitto menee, minä en ainakaan tule näkemään siitä mitään, onko Uudellakaarlepyyllä tai edes Suomella todellista hyötyä puiston siitä, että puisto rakennetaan?

Monien, jotka nykyään päättävät missä ja kuinka tällaisia ehkä yli 50 vuotta aktiivisina olevia tuulipuistoprojekteja rakennetaan, ei tarvitse välittää seurauksista. Todennäköisesti minunkaan ei tarvitse siivota pois puistoa, mutta todennäköisempää on myös, että nykyiset maanomistajat ja poliitikot eivät tule siivoamaan pois jälkiä.

Onko olemassa laskelmia, jotka osoittavat, että summa, joka varataan puiston purkamiseen myöhemmin on edes riittävä tänä päivänä? Vaikka sääntöjä muutettaisiin, niin että perustuksia ei saa peittää vaan ne on purettava ja ajettava pois? Onko summa indeksitarkastettu, niin että kun on aika, on olemassa joku, joka tulee ja tekee työn olemassa olevia rahoja vastaan. Paljon voi tapahtua puiston elinaikana.

Kuinka alueella liikkuvia henkilöitä voidaan varoittaa, jos jotakin tapahtuu voimaloissa? Lyhyessä ajassa kahden voimalan siivet ovat katkenneet eri puolilla maata. Ainakin yksi voimaloista oli uusi, joten on mahdollista, että tämä ilmiö yleistyy puistojen vanhetessa. Alueella maanviljelystä ja metsänhoitoa harjoittavilla on luultavasti radio päällä, mutta alueella metsästävät, marjastavat tai kuntoilevat eivät luultavasti kuule yleistä vaaratiedotetta. Ja mitä tapahtuu, jos tästä tulee yleinen ilmiö ja kaikki puistot suljetaan muulta toiminnalta. Itse ajan nykyään alueen läpi 6 kertaa viikossa, ja 5 työn takia ja yhtenä päivänä harrastustoiminnan takia.

Kuinka suuri putoavan jään vaara-alue on ja kuinka suuria jääpaloja/-lauttoja voidaan odottaa? Ei pelkästään normaalin käytön aikana vaan myös, jos voimalat jäävät jostakin syystä seisomaan pidemmäksi aikaa.

Omalta osaltani en näe mitään hyötyä projektista. Saan vaarallisemman tai mahdollisesti paljon pidemmän matkan työhön, enimmäkseen rakennusvaiheen aikana, mutta myös myöhemmin. Pidän luonnosta ja näköalasta, mutta useimmissa paikoissa, joissa kuljen tuulenmittausmasto on näkynyt, joten puisto tulee todennäköisesti häiritsemään suurimman osan "näköaloistani" loppuelämäni. Luultavasti en edes saa halvempaa tai vakaampaa sähköä. Mutta saan sietää puistoa loppuelämäni, riippuen kehityksestä puiston hävittämisestä voi myös tulla "ongelmani", joo onhan se kaupunki, mutta minun verorahani.

Jos suunnitelma Jinjärven autometsätien käytöstä rakennusvaiheessa toteutuu, tulee suvun omistamaan metsään pääsy vaikeutumaan, koska tietä pitää sekä leventää että korottaa. Tämä johtaa jyrkkiin ulosmenoteihin ja suuriin lumivalleihin talvisin, joka on metsänhoidon tärkein vuodenaika alueella, koska maa muina aikoina on liian pehmeä.

Vastine:

Hanketoimija tekee maankäyttösopimukset maanomistajien kanssa. Sopimuksissa sovitaan purkamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista. Sopimukset ovat yksityisoikeudellisia sopimuksia ja niitä ei liitetä kaavaselostukseen. Ympäristöministeriö on julkaissut selvityksen käytöstä poistettujen tuulivoimaloiden sääntelystä, jota sovelletaan selvityksessä pohjana olevan lainsäädännön mukaisesti <https://ym.fi/documents/1410903/40549091/Selvitys+tuulivoimaloiden+purkamista+koskevasta+lains%C3%A4%C3%A4d%C3%A4nn%C3%B6st%C3%A4+8.9.2023.pdf/8c63838a-f7cf-6692-d0c1-f88e89274f9e/Selvitys+tuulivoimaloiden+purkamista+koskevasta+lains%C3%A4%C3%A4d%C3%A4nn%C3%B6st%C3%A4+8.9.2023.pdf?t=1699261137417> ,

Hankkeessa ei tehdä yksityiskohtaista arviota tuulivoimaloiden vaikutuksesta kiinteistöjen arvoihin, Kaavaselostukseen lisätään esimerkkejä laadituista selvityksistä, joissa aiasa on selvitetty (esimerkiksi <https://tuulivoimayhdistys.fi/ukk/yhteiskunta#vaikuttaako-tuulivoima-kiinteistojen-arvoon>).

Hanketoimija varmistaa ennen kuljetusten alkua, että tien 7390 (Nylandsvägen) kunto on riittävä ennen ja jälkeen kuljetusten. Hanketoimija sopii asioista tienpitäjän kanssa. Hanketoimija vastaa siitä, että kaikkien rakentamisaikaisten kuljetusreittien (metsäautotiet) tekninen kunto on riittävä rakentamista ennen ja sen jälkeen. Hanketoimija tekee sopimuksen metsätien omistajan kanssa.

Kaavaselostukseen lisätään hämärä- ja yökuvia. Ilmailulaitos on 31.5.2000 antanut ilmailumääräyksen (AGA M3-6), jossa määritellään lentoestevalojen tekniset ominaisuudet. Määräyksen keskeiset osat lisätään kaavaselostukseen.

Hanketoimijan tietoja täydennetään kaavaselostukseen. Tuulivoima-alueella noudatetaan viranomaisten antamia turvallisuusmääräyksiä. Alueella sallitaan jokaisen oikeudella tapahtuva liikkuminen, ja aluetta ei aidata. Osaksi liikkujalla on vastuu omasta turvallisuudestaan. Hanketoimija seuraa säätilannetta ja ennakoii myös omalla toiminnallaan mahdolliset riskit (mm. voimala voidaan pysäyttää liian voimakkaan tuulen aikana, tai jos jäätä muodostuu vaarallisesti).

--

2. Henkilö B

Jinjärvin metsätietä ei tulla pidentämään tuulivoima-osien kuljetusta varten. Monen jossittelun jälkeen tie peruskorjattiin 2016 maanomistajien kustannuksella, koska tie oli niin huonossa kunnossa. Toimin itse asiamiehenä projektin aikana, joten tiedän kuinka paljon tällaisen tieprojektin toteuttaminen vaatii. Emme hyväksy tien rikkomista tällaisella projektilla. Olemmehan maanomistajina maksaneet korjauksen ja hoidamme sen kunnossapidon.

Vastine:
Hanketoimija neuvottelee tiekuntien kanssa tieoikeudesta.

3. Henkilö C

Ison teollisuusalueen rakentaminen korkeine tuulivoimaloineen tulee merkitsemään merkittävien luontoarvojen ja sekä ihmisten että eläinten ja kaikkien elävien elinolojen tuhoamista suurella alueella. Kiinteistöjen arvot tulevat laskemaan, koska seutu menettää vetovoimansa melun, roskaamisen ja teknisten häiriöiden sekä hirveän näkymän takia. Seutu tulee muuttumaan perinteisestä kulttuuriseudusta, jossa eletään hyvin, vastakohdakseen – paikaksi, jossa kukaan ei halua asettua asumaan ja työskentelemään.

Luonnostellusta projektista vaikuttaa puuttuvan selvä liiketoimintamalli sekä uskottava rahoitus todellisilla takuilla. Odotettavissa on luultavasti sama vanha virsi, jossa huonosti perustellut teollisuusprojektit johtavat suuriin määriin puolivalmista romua ja rikki ajeltuja teitä ja, joissa kukaan ei kanna taloudellista vastuuta mistään.

Seutu ei tarvitse jo alusta lähtien destruktiivista tuulivoima-aluetta. Tällaisten sijaan panostusten tulee tapahtua toimintoihin, jotka luovat hyviä elinoloja seutujen ihmisille, seutuja, joissa halutaan asua ja työskennellä ja toimintoja, joissa luodaan pysyviä hyviä työpaikkoja. Tuulivoima-alue tulee olemaan ratkaiseva este kaikelle tällaiselle kehitykselle.

Mielestäni kunnan ei tule kaavoituksella antaa edellytyksiä tuulivoima-alueelle eikä osallistua rahoituksella tai rahoitustakuilla.

Vastine:

Osayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain nojalla. Yleiskaavassa sovitetaan yhteen eri maankäyttömuotoja ja intressejä. Osayleiskaavan pohjaksi laaditaan selvityksiä koko kaavaprosessin ajan ja vaikutukset arvioidaan (MRL 9 §). Kaavoituksen yhteydessä ei tehdä rahoitussuunnitelmaa, mutta voidaan arvioida kaavasta johtuvat aluetaloudelliset vaikutukset. Kaavoituksessa selvitetään laissa määritellyt suojeluarvot (esim. luonnonsuojelulaki, metsälaki, muinaismuistolaki) ja kaavaratkaisu sovitetaan näihin arvoihin. Ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia ovat mm. melu-, välke- ja maisemavaikutukset, joita arvioidaan kaavaprosessin aikana. Yleiskaavalla kaupunki määrittää yhdyskuntarakenteen muutokset ja sallitut muutoksesta aiheutuvat vaikutukset.

4. Henkilö D

Allekirjoittanut haluaa esittää näkökantoja Kaitsarin tuulivoimapuiston maakaapelin suunnittelusta vedosta Kaitsarin tuulivoimapuistosta Sorvistin kautta Visteniin.

Suunniteltu linjan veto, joka noudattaa Sorvistvägenia rautatieltä ja kääntyy pohjoiseen Sorvistissa Vistenia kohti, kulkee maanviljelysmaan läpi. Osa suunnitellun linjan reitistä kulkee kiinteistön 893-404-55-4 läpi, jossa kallioita on erittäin lähellä maanpintaa. Sähkökaapeleiden maahan kaivaminen täällä vaatii räjäyttämistä. Visten-Sorvist vesijohto kulkee kiinteistön läpi ja se on vahingoittunut normaalista maan muokkauksesta, koska se kallion takia paikoittain ei ole riittävän syvällä.

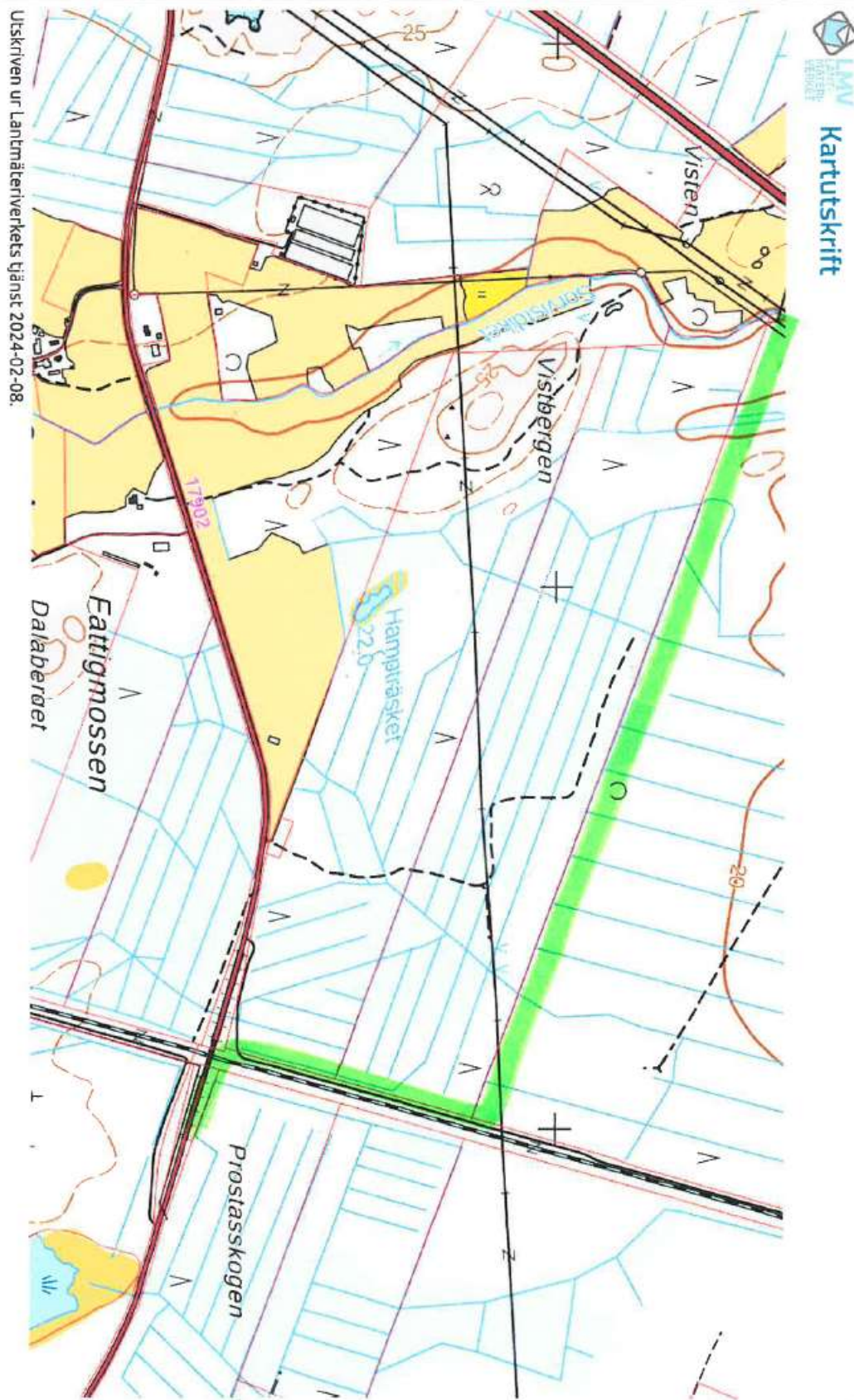
Kiinteistöllä suunnitellaan salaojitusta (ja uudisviljelyä) ja toimivan salaojitusjärjestelmän saamiseksi tällaiselle maalle vaatii sopivien reittien hakemista ja kallion räjäyttämistä, joten maahan kaivettu sähkökaapeli ei ole vaihtoehto. Tehokkaamman maankäytön saamiseksi myös suuret kivet on räjäytettävä pois kiinteistöltä.

Valtatien itäpuolella olevalla kiinteistöllä 893-404-55-1 on jo nykyään kuusi tolppaa (110-220 kV) seitsemällä hehtaarilla viljeltyä maata ja uusi muuntamo tolppineen lisäksi esteiden määrää. Myös huoltoliikenne viljelylohkolla lisääntyisi.

Nykyään Nykarleby Kraftverkillä on sähkölinjoja muuntamoineen, päävesijohto ja pumppuasema, Herrforsilla on sähkölinjoja, Fingridillä on sähkölinjoja ja Udenkaarlepyyn kaupungilla on tierasite ja puutavaran varastopaikka kiinteistöllä. Tämän kaiken takia ja lisäksi sen takia, että olemassa oleva salaojitus tuhoataan tällä kiinteistöllä ja kiinteistöllä 893-402-47-23 ja uusi salaojitus kiinteistöllä 893-40455-4 tehdään mahdottomaksi toivomme toista linjanvetoa Sorvistin ympäri, jos se on johdettava Visteniin.

Allekirjoittanut ehdottaa, että kaapeli vedetään Sorvistvägeniä pitkin ja pohjoiseen rautatien huoltotietä pitkin, länteen Udenkaarlepyyn kaupungin metsälohkolle 893-401-1-45 eteläistä rajaa pitkin ja, että muuntoasema rakennetaan Udenkaarlepyyn kaupungin maalle Vistenissä. Mahdollisesti huoltotie voidaan rakentaa metsälohkolle samansuuntaisesti, (katso karttaliite, uusi ehdotus merkitty vihreällä).

Tällä vaihtoehdolla linjasta ei tulisi suunniteltua pitempi ja Udenkaarlepyyn kaupunki asukkainen saisivat yhteisönä kantaa kortensa kekoon yksittäisten maanomistajien tarvitsematta kärsiä kohtuuttomasti.

Vastine:

Esitetty kaapelilinjaus on mielenkiintoinen, ja sen hyödyntäminen arvioidaan kaavaehdotusta laadittaessa.

5. Mielipide E (Purmo Motvind rf/styrelsen)

Kaitsarin suunniteltu tuulivoima-alue sijaistee Kovjoen vesialueella (45) ja Dalasbäckenin valuma-alueella (45.005) !

Pieni osa kaavoitusalueesta sijaitsee Lapuan joen vesialueella (44) sekä Jungrånenin alueella. Lepu-vattenin pohjavesialue on erittäin tärkeä. Mitään selvitystä ei ole tehty siitä, kuinka tuulivoimaan laajentaminen tulee vahingoittamaan näitä tärkeitä pohjavesialueita.

Alue sijaitsee susireviirillä!

EU:n luontodirektiivin liitteessä IV (a) listatuista suurista petoeläimistä projektialueella voi lajien levinnäisyyttä ajatellen esiintyä sutta, karhua ja ilvestä (LUKE 2020).

Viimeisimmässä punaisessa kirjassa susi on luokiteltu vahvasti uhanalaiseksi (EN) ja karhu silmälläpidettäväksi (NT) (Hyvärinen ym. 2019). Kaitsarin kaava-alue sijaitsee Uudenkaarlepyyn susireviirillä.

Mitään huomiota ei olla kiinnitetty muihin Kaitsarin läheisyyteen suunniteltuihin tuulivoima-alueisiin! Yhteistyötä näiden välillä on selvitettävä.

Kaitsarin tuulivoima-alue on jo myyty ja Lillby Vind ei ole toimija alueella. Tämä ei tullut ollenkaan esiin infotilaisuudessa 24.1 eikä ilmene osayleiskaavan asiakirjoista. Päinvastoin Lillby Vind mainitaan vielä omistajana. Maanomistajilla ja asukkailla on oikeus tietää, kuka on toimija alueella ja millä ehdoilla omistajan vaihdos on tehty.

Sivulla 93 FCG:n Uudenkaarlepyyn Kaitsarin tuulivoimapuistolle laatimassa osayleiskaavassa on erittäin merkittävä teksti koskien vaikutuksia Ävistin kulttuurimaisemaan: ``Ävistin tien kulttuurimaisema: Ävistin kylä (Pedersören kunta, valokuvauspiste 6) sijaitsee kokonaan tuulivoiman näkyvyysalueella ja osittain varjostusalueella. Ävist sijaitsee kaava-alueen kaakkoispuolella. Kylän länsiosassa olevilta pihoilta avautuu mahdollisesti näkymä peltojen yli tuulivoimaloita kohti ja valokuvauspisteestä kohti Ävistvägenin suoraa osaa. Etäisyys lähimpänä olevaan tuulivoimaan on suunnilleen 4,2 kilometriä. Voimalat voivat olla hallitsevia alueella. Toisaalta rakennukset muodostavat varjostusalueita, joita ei olla huomioitu näkyvyysala-analyysissä. Voimassa olevassa maakuntakaavassa Ävistiä ei olla osoitettu valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi tai valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi. Vuoden 2013 inventoinnissa (Ävistin kylätie) alueen arvot tunnistettiin. Inventoinnissa todettiin, että kylätietä ympäröivä maisemakuva on vaatimaton ja, että maiseman yleinen hoitotaso monessa paikassa on ala-arvoinen (Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto). Alueen vanha rakennuskanta koostuu osittain melko pienistä taloista, mutta maatalouteen liittyvät rakennukset ovat melko suuria. Tuulivoimalat herättävät väistämättä huomioita maakunnassa, mutta ne eivät näy koko pituudessaan. Siten niiden koko ei korostu liian paljon. Muutos maisemassa on keskisuuri ja vaikutus kohtalainen``.

Onko tämä teksti pilaa? Millä tavoin maiseman hoitotaso vuonna 2013 vaikuttaa tuulivoimaloiden vaikutuksiin koko kylään ja siellä asuviin ihmisiin? Millä tavoin talojen ja rakennusten koot vaikuttavat tuulivoimaan vaikutuksiin, onko suuren rakennuksen takana piilotettava, jotta voimalat eivät häiritse? Onko tuulivoimalat nähtävä koko pituudeltaan ennen kuin ne voidaan kokea häiritsevinä?

Tuulivoiman suunnitteleminen kantamatta vastuuta siitä kuinka ja missä se tehdään ei hyödytä ketään vaan päinvastoin lisää tuulivoiman vastustamista ja aiheuttaa kohtuutonta vahinkoa ihmisille, eläimille ja ympäristölle.

Vastine:

Tarkistetaan susialueen rewiiritiedot kaavaehdotuksen selostukseen. Lillby Vind Oy on hanketta varten perustettu yhtiö, joka kehittää tuulivoimahanketta, rakentaa ja myöhemmin operoi sekä myöhemmin vastaa alueen ennallistamisesta. Lillby Vind Oy tekee maanomistajien kanssa tarvittavat maankäyttösopimukset. Sopimuskattavuus on tällä hetkellä yli 90 % hankealueesta. Tarkistetaan sivun 93 kuvausta.